1. kolokvij iz algebre 3

4. april 2014

Ime in priimek:
Vpisna št.:

1. Naj bo <u>Kat</u> kategorija, katere objekti so pari (A, a), kjer je A množica in $a \in A$, morfizmi med objektoma (A, a) in (B, b) pa so vse take preslikave $f\colon A \to B$, za katere je $f(a) = b$. Kaj je produkt objektov (A, a) in (B, b) v kategoriji <u>Kat</u>? Svoj odgovor utemelji.

2. Naj bo K kolobar z enico in I nek njegov desni ideal.

   (a) Na množici $Hom(K/I, K)$ vseh homomorfizmov desnih K-modulov iz K/I v K definiramo seštevanje in množenje z elementi kolobarja K s predpisoma $(f+g)(x+I) = f(x+I)+g(x+I)$ in $(a \cdot f)(x+I) = af(x+I)$. Dokaži, da je $Hom(K/I, K)$ levi K-modul za ti dve operaciji.

   (b) Preslikava $\varphi\colon Hom(K/I, K) \to K$ je podana s predpisom $\varphi(f) = f(1+I)$. Dokaži, da je φ injektiven homomorfizem levih K-modulov.

   (c) Dokaži, da je slika homomorfizma φ enaka levemu anihilatorju ideala I, t.j. množici $\{a \in K; ax = 0 \,\text{za vse}\, x \in I\}$.

3. Naj bo K kolobar z enico, M levi K-modul in I ideal kolobarja K.

   (a) Naj bo IM množica vseh končnih vsot $\sum a_i x_i$, kjer je $a_i \in I$ in $x_i \in M$. Dokaži, da je IM podmodul modula M in da faktorski modul M/IM postane levi K/I-modul, če definiramo množenje s predpisom $(a + I)(x + IM) = ax + IM$.

   (b) Naj bo K-modul M projektiven. Dokaži, da je tudi K/I-modul M/IM projektiven. Ali je M/IM projektiven tudi kot K-modul?

4. (M+FM) Naj bodo N, N', L, L' taki podmoduli modula M, da je $M = N \oplus L = N' \oplus L'$.

   (a) Če je $N \cap N' = \{0\}$, dokaži, da je N' izomorfen nekemu podmodulu modula L.

   (b) Če je $N' \subseteq L$, dokaži, da obstaja tak podmodul L'' modula M, da je $N \oplus N' \oplus L'' = M$.

   (Nasvet: Pomagaj si z eksaktnimi zaporedji.)

   (PM) V $\mathbb{Z}$-modulu $\mathbb{Z}_{18} \oplus \mathbb{Z}_{12}$ naj bo N podmodul, generiran z elementom $(1, 0)$, N' pa podmodul, generiran z elementom $(9, 3)$. Dokaži, da je $N \cap N' = \{(0, 0)\}$ in poišči tak podmodul L v $\mathbb{Z}_{18} \oplus \mathbb{Z}_{12}$, da bo $(N + N') \oplus L = \mathbb{Z}_{18} \oplus \mathbb{Z}_{12}$.